

Kedysi dávno žil na svete obor, ktorý mal obrovskú silu. Ľudia hovorili, že je taký silný, že dokáže vytrhnúť zo zeme strom spolu s koreňmi, ako to oni robia s malými rastlinkami. Po svete chodil s palicou, ktorá bola vlastne kmeňom vytrhnutého stromu. Hovorili mu REPROBUS, t.j. PREKLIATY. Je známy aj pod menom OFORUS, to znamená NOSIČ.

Hoci bol taký veľký a silný, ľudia ho nikdy nevideli usmiať sa. Vraj bol veľmi škaredý, a preto od neho bočili. Možno preto boli aj jeho rodičia nešťastní, a nestarali sa o neho. Tak vyrástol Oforus bez domova a lásky. Žil sám a ani nevedel, načo ešte žije.

Jedného dňa si znova bolestne uvedomoval svoju opustenosť a samotu i rozhodol sa, že z tohto kraja odíde tak ďaleko, do cudzej krajiny, že ho tam nikto nebude poznať a vstúpi do služby k najmocnejšiemu pánovi. Dupočul sa o mocnom kráľovi, ktorý žije na ďalekom východe. Vraj má veľké bohatstvá aj veľké pluky vojakov a je pánom nad mnohými krajinami. Reprobos si myslel, že keď pôjde k nemu do služby, aj jemu sa ujde kúsok z kráľovej úcty a slávy.

Keď prišiel do ku kráľovi, prijal ho do služby. Keď sa len zjavilo jeho vojsko na čele s týmto obrom, vojaci zutekali alebo sa vzdali. Keď sa po víťazstve vracal ku kráľovi, ľudia ho oslavovali a obdivovali. Takto Reprobos dosiahol, po čom túžil: obdiv a vážnosť.

Raz však po takom víťazstve ktosi povedal kráľovi: „Tento sa nebojí ani smrti, ba ani čerta – diabla!“ Kráľ sa nato prežehnal a povedal: „Čerta radšej ani nespomínajte!“

Reprobos si všimol, že čert je niekto, koho sa aj mocný kráľ bojí. Preto dal kráľovi výpoveď a vydal sa znova do sveta hľadať mocného diabla, aby odteraz slúžil u neho ako silák.

Nebo ho veru ťažké nájsť. Vedť tento sa potuluje po celom svete. On je všade tam, kde sa ľudia nemajú radi, robia si navzájom zle, hádajú sa, závidia, bijú sa a klamú. Balamutiť ľudí a nahovárať ich, aby robili zle, lebo len tak sa dostanú k moci, to nebolo veľké umenie. V tejto službe sa aj Reprobosovo srdce zatvrdilo a jeho tvár sa stávala zo dňa na deň ešte škaredšou a ohavnejšou.

Raz bol znova na potulkách so svojím pánom, hlavným diabliskom. Cestou prišli k akejsi križovatke, pri ktorej boli postavené Božie muky. Reprobos videl na kríži akéhosi umučeného priklinčovaného človeka, mal sklonenú hlavu, na ktorej bola trňová koruna. Jeho rozpäté ramená ale vyzerali tak, akoby chceli Reproba objať. Alebo dokonca všetkých ľudí, ktorí tade prejdú. Tento Ukrižovaný vyžaroval dobrotu a lásku, s akou sa Reprobos ešte nikdy nestretol. Obrátil sa k svojmu pánovi, aby sa ho spýtal, kto je ten ukrižovaný muž, no on to miesto obišiel veľkým oblúkom a bol už kdesi preč. Keď ho Reprobos dohonal, diabol sa triasol, a nepovedal ani slovo.

Reprobosovo srdce poskočilo od radosti. Vedť u tohto čierneho chlapa som nenašiel ani obdiv a úctu, ani lásku a porozumenie, a ešte k tomu vidím, že ani on nie je najsilnejší. Zrejme ten Najsilnejší a Najväčší má do činenia s týmto Ukrižovaným, ktorý hľadá na svet tak láskavo. Len mu nijako nešlo do hlavy, ako môže byť jeden priklinčovaný človek mocnejší než diabol. Ale musí byť mocnejší, keď sa diabol pred ním trasie ako osika.

Odišiel teda od neho a hľadal niekoho, kto by mu vedel viac povedať o Ukrižovanom, ktorému by odteraz rád slúžil. Chodil pomedzi ľudí a vypytoval sa, či poznajú toho Ukrižovaného na rázcestí?

Áno, ľudia ho poznali. Ale povedať mu o ňom nechceli ani slovko. Poslali ho za mníchom – pustovníkom do lesa, kde má jaskyňu. Aj on má taký kríž a vie o Ukrižovanom viac ako oni. A navyše má aj viac času na vysvetľovanie.

Reprobus sa teda vydal znova na cestu, aby hľadal pustovníka. Po čase ho aj našiel a zostal u neho veľmi dlhý čas. Mních mu prezradil aj meno Ukrižovaného. Je to JEŽIŠ KRISTUS. Tu sa o ňom dozvedel všetko, čo kresťan má vedieť. Počul o jeho zázrakoch a dobrých skutkoch, aj o jeho veľkej láske k Bohu, svojmu i nášmu Otcovi, a k všetkým ľuďom, najmä k trpiacim a chorým. Zlí ľudia mu závideli a dali ho ukrižovať, On ale nezostal v hrobe. Jeho a náš Otec ho na tretí deň vzkriesil, a tak sa stal Víťazom nielen nad čertom a zlom, ale aj nad smrťou.

„Len jemu chcem od teraz slúžiť!“ – vyhlásil Reprobus – „len mi ukáž cestu k nemu!“

„Urob ako ja! Postav si pustovňu, modli sa a posti!“ – radil mu mních. „To nemôžem. Ja mám veľkú silu. Ja by som mu chcel práve slúžiť práve mojou silou!“

Mních dlho rozmýšľal. Potom mu napadlo: v blízkosti tečie rozdivočená rieka, v ktorej sa už utopilo veľa ľudí, keď chceli preplávať na druhý breh. „Ty si veľký a silný. Mohol by si skúsiť prevážať ľudí z brehu na breh, lebo v tých divých vlnách ani loďka neudrží, ani most sa nedá postaviť. V rieke je veľa ostrých skál, ale na jednom mieste je prechod možný, aj keď nie vždy.“

Nuž áno, to bolo niečo pre nášho obra. Poslúchol pustovníkovu radu a vybral sa na miesto. Postavil si búdu pri brehu a vo dne – v noci, ako prišlo, pomáhal ľuďom dostať sa na druhý breh. Od toho dňa sa už v rieke nik neutopil.

Niekedy si myslel, že Boh by sa mu už raz naozaj mohol ukázať, veď mu slúži už toľko rokov, ale nakoniec od únavy zaspal, na svoj povzdych zabudol a slúžil verne ďalej.

Až raz, potom, čo slúžil plných sedem rokov, jednej noci bola neobyčajne silná búrka. Uprostred nej počuje sťaby detský hlások: „Privozník, prevez ma!“ Obor si vraví: „To je azda hlas malého dieťaťa.“ Rýchlo vstal a vyšiel von. A naozaj, na druhej strane rieky stojí dieťa a prosí, aby ho preniesol na svoju stranu. Obor si vzal svoju palicu a statočne kráčal v rozbúrených vlnách rieky. Keď došiel na druhú stranu, vyzdvihol dieťa na plece a vydal sa na spiatočnú cestu. Avšak uprostred rieky zrazu cíti, že je akési ťažké, vždy ťažšie a ťažšie. Akoby mal na pleciach celú zemeguľu – myslel si. Voda už aj jemu siahala po krk a už si myslel, že tam obaja zahynú.

Z celej sily sa vzoprel a z posledných síl sa mu nakoniec podarilo dostať na breh.

Udivene pozerá na dieťa a pýta sa ho: „Kto si vlastne?“ A dieťa mu povie: „Ja som ten, ktorého už dávno hľadáš. Som Kristus, Pán neba i zeme. A to je moje tajomstvo:

V najslabšom nosíš najsilnejšieho. Keď slúžiš najmenším a najslabším, slúžiš vlastne Najväčšiemu. Keď si uctíš malé, uctievaš toho, kto je veľký. A čokoľvek robíš ľuďom, ako keby si robil mne. Odteraz Ti ale dám nové meno. Nebudeš sa volať Prekliaty, ale budeš sa volať CHRISTOFORUS = NOSITEĽ KRISTA. Veď ľudia ťa už dávno volajú OFORUS, nosič a privozník.

A aby si mi veril, toto ti bude znamením: Zastokni svoju suchú palicu do zeme, no sa zazelená a bude znova kvitnúť.“

Obor urobil, ako mu Dieťa kázalo. Keď sa ráno zobudil, nestačil sa čudovať.

Z mŕtveho, suchého kmeňa vyrástol košatý strom, plný vetiev, listov a kvetov. Ale to ešte nie je všetko. Zišiel k rieke, aby sa umyl a v teraz už pokojnej hladine vody zazrel svoju krásnu ľudskú tvár. Bol celý premenený. Od toho, že roky len dobre robil a odvrátil sa od zlej a nesprávnej cesty.

Krištof uvažuje: „Ja som človek, niesol som na pleciach Toho, ktorý stvoril nebo i zem, ktorý nesie všetko a všetkých?!“

Plný radosti pokľakol pri svojom „strome“ a ďakoval Bohu za milosť, že sa s Ním mohol stretnúť v takej podobe, v akej kedysi prišiel medzi nás: Ako malé, bezbranné Dieťa!

DIEŤA – Keď Krištof vyšiel von, uvidel stáť na brehu dieťa, ktoré ho prosilo, aby ho preniesol. Krištof si položil dieťa na plece... ale dieťa bol ťažšie ako olovo. Čím ďalej kráčal, tým bolo ťažšie. *Obor sotva uniesol dieťa. Silák je prislabý a to Slabé je priťažké. Boh sa nezjavuje v sile, ale v malých a bezvýznamných.* Prvým motívom je DIEŤA. To čítame ako symbol pre bezvýznamných, malých, slabých, chudobných, chorých, proste ľudí odkázaných na pomoc druhých. Takto chápeme aj obraz, že dieťa tlačí obra k zemi.

- Príklad: denne umývať, opatrovať dlhodobo ležiaceho chorého a pritom sa na neho usmievať, to je veľmi náročná úloha. Aj ten, kto sa dobrovoľne prihlásil na túto službu, bude raz unavený a preťažený.
- Kto je tým ťažkým dieťaťom v mojom živote? Aké bremená nosím? Nosím tieto bremená s láskou a trpezlivosťou? Alebo šomrem, sťažujem sa, prípadne dávam za vinu Bohu, že mám taký ťažký život, kríž...?

VODA – Krištof vstúpil do vody. Ale... Voda stále viac a viac stúpala a dieťa bolo ťažké. Čím ďalej kráčal, tým vyššie stúpala voda, takže dostal strach, že sa utopí.

- *Voda je prekážkou, hranicou, skrýva v sebe nebezpečenstvo, smrť a hrob. Kto to prekoná, dostane sa na druhý, nový breh, do nového života.*
- *A kto pomáha druhým, aby sa dostali na druhú stranu, buduje nový svet. Môže človek niesť Toho, ktorý nesie všetko?*

Voda a rieka tvoria ďalší komplex, ktorý má symbolickú kvalitu. Tu je v popredí ohrozujúci a smrteľný aspekt vody. Je hranicou, nebezpečnou prekážkou, smrťou a hrobom. Krištofova služba s „prenášaním“ je pomoc, aby cesta neskončila predčasne. Pomáha premáhať prekážky a nebezpečenstvo.

ČLOVEK A BOH – Priviedlo si ma do veľkého nebezpečenstva, dieťa, bolo si na mojom pleci veľmi ťažké. Keby som prenášal celý svet, nebolo by to ťažšie. *Nečuduj sa nad tým, Krištof. Ty si neniesol na pleci sám len celý svet, ale aj toho, ktorý ten svet stvoril.* Človek a Boh: Tretí odsek nemá vecný symbol. Hovorí o „skrytom Bohu“ v našom svete. On je ten, ktorý trpí v trpiacich a skrze Ukrižovaného je spojený so všetkými ľuďmi, ktorý sú vydaní napospas nebezpečenstvu a utrpeniu vo svete. Symbol Ukrižovaného je tajomstvom. Ten, kto berie na svoje plecia týchto bezmocných, nesie na pleciach Toho, ktorý nesie všetko a všetkých, To je TAJOMSTVO LÁSKY.

- Vnímam vo svojom živote toto tajomstvo lásky? Aké prejavy má v mojom živote?

ROZKVITNUTÁ PALICA – Vezmi svoju palicu a zastrč ju pri svojej chalupe do zeme. Do rána zakvitne a zarodí aj ovocie. Krištof sa vrátil, svoju palicu zasadil do zeme a keď sa ráno zobudil, na palici bolo lístie, ba aj ovocie. *Láska dáva rozkvitnúť aj suchému drevu a prebudí mŕtvych k životu.* Rozkvitnutá PALICA je obľúbeným symbolom legend. G. Benker mieni, že „je vždy dôkazom ľudského činu pri plnení Božej vôle.“ Zeleň potvrdzuje svätosť osoby, ktorá svedčí o Pravde. To, čo tu bolo dlho suché, pre Krištofove skutky lásky sa dostalo do pohybu; čo bolo suché, dostalo šťavu; čo sa zdalo byť mŕtve, prináša ovocie.

- Som suchá palica alebo strom prinášajúci ovocie dobrých skutkov? Uvedomujem si, že láska dáva zmysel mojim skutkom? Konám skutky nezištne? Nečakám odmenu? Spolupracujem s Božou milosťou – často prijímam sviatosťi?

Christoforus – Krištof – našej legendy patrí k veľkým postavám pútnikov, ktorý sú na ceste za zmyslom života. V stredoveku – v čase púťi do Svätej zeme, do Santiago de Compostela, neskôr aj do Ríma a do francúzskeho Chartres – je putovanie istou formou verejného pokánia, t. j. návratu k znovu nájdenému Bohu. Keď chce Krištof slúžiť najvyššiemu, musí dlho putovať, kým nájde ani nie Najväčšieho, skôr NAJVYŠŠIEHO Boha. Aj to je typické pre stredovek, že mu chce slúžiť.

- V pozadí visí večná otázka: Kde je posledná stanica nášho života? Legenda dáva odpoveď.
- Uvedomujem si vo svojom živote zmysel putovania? Zúčastňujem sa na púťach? Vnímam počas nich rozmer obety, pokánia alebo ich beriem ako spríjemnenie všedných dní a relax?

Sv. Krištof však skutočne jestvoval, bol mučeníkom – bol stätý, ako dosvedčujú viacerí historici a svätci vo svojich dielach. Žil v Lýcii (dnešné Turecko). Zomrel zrejme za cisára Décia. Je patrónom mnohých chrámov a kláštorov. V priebehu dejín sa stal ochrancom šoférov, cestujúcich, pútnikov, športovcov; pred búrkou, epidémiou. Jeho sviatok slávime v rímskokatolíckom kalendári **25. júla**.

Postava kresťana Krištofa – Nositeľa Krista, nie je s istotou historická postava, no je stelesnením kresťanskej existencie, kresťanských postojov, ktoré sú platné v každej dobe.

V	K	V	I	T	N	Ú	Ť	„	C	J	A	Y	P	Á	N	N	E	B	A	I	Z	E	M	E
E	S	O	E	B	O	Ž	I	E	M	U	K	Y	M	Č	L	I	O	H	E	V	T	Ř	M	O
R	E	Č	Y	K	L	U	T	O	P	T	V	E	Ť	Ú	N	H	R	T	Y	V	Í	Ť	A	Z
N	I	K	Í	N	V	O	T	S	U	P	B	O	H	A	T	S	T	V	Á	E	E	O	K	N
E	N	F	O	T	Š	I	R	K	R	I	Ž	O	V	A	T	K	A	I	Ý	I	S	L	E	S
I	E	A	O	A	L	I	S	Á	K	S	V	O	R	B	O	L	C	L	P	T	S	O	K	M
N	S	N	I	E	D	É	A	Ť	P	L	Ľ	Č	E	H	H	E	R	C	R	E	Ā	I	C	Ý
K	E	A	C	D	R	Ú	A	C	A	T	S	E	C	E	H	S	I	É	I	V	T	V	E	B
O	I	D	O	B	U	Ž	B	B	E	H	O	R	I	H	K	T	S	O	K	Ý	U	O	S	A
T	R	Y	O	É	K	Ľ	E	V	N	Ó	R	T	A	P	E	K	T	H	L	N	K	R	T	L
S	K	D	N	É	Ý	Z	S	P	A	S	A	O	T	B	A	R	O	É	I	L	R	Ď	U	S
A	Z	V	O	L	D	Y	R	Á	J	Ť	N	V	I	L	Ž	S	B	H	N	P	I	A	J	P
Z	V	Ý	P	O	V	E	Ď	N	S	K	I	A	Y	L	Ť	U	A	C	C	N	Ž	K	Ú	R
V	Z	E	M	E	G	U	Ľ	A	I	Í	J	K	D	A	E	R	L	U	O	B	O	O	C	E
O	Z	O	O	Š	I	Ž	E	J	L	N	A	S	Z	A	C	O	M	S	V	Š	V	V	I	V
I	V	O	Z	B	Í	E	A	M	N	E	R	Á	É	E	R	F	Š	S	A	M	A	A	K	E
A	R	N	P	R	I	S	T	O	E	Č	K	L	L	Á	M	O	S	T	N	Č	N	L	N	Z
A	Ť	E	K	R	K	Š	F	C	J	U	A	Ý	V	O	F	T	Ý	R	Ý	I	Ý	E	Ý	M
Ť	S	Š	T	Y	E	O	I	N	Š	M	I	T	V	É	T	S	Ô	P	D	N	R	H	O	A
E	E	Ť	Ň	R	R	L	O	E	Í	Á	Z	K	R	Ý	T	I	C	A	J	O	V	R	L	E
I	I	A	A	U	O	S	S	J	L	S	D	L	K	R	C	R	L	I	K	O	T	E	V	D
D	N	S	S	I	I	B	Š	Š	O	I	U	A	O	R	E	H	P	O	T	S	I	R	H	C
Ú	C	T	A	Č	M	E	U	Í	B	L	C	M	Ľ	Ď	Á	C	O	T	K	I	Á	O	A	V
Š	E	N	T	R	K	S	Ť	S	O	N	Ž	Á	V	H	K	Ľ	U	D	S	K	Ú	L	Ý	C
M	N	Í	C	H	T	H	U	“	R	Ý	K	R	E	S	Ť	A	N	Š	K	A	R	E	D	Ý

BEZ DOMOVA, BOH, BOHATSTVÁ, BOŽIE MUKY, BREH, BÚDA, CELÝ, CESTA, CESTUJÚCI, CHRISTOFORUS, CHRISTOPHER, CRISTOBAL, CUDZIA KRAJINA, ČERT, DIEŤA, DLHÝ ČAS, DOBRÉ SKUTKY, ĎAKOVAL, ĎALEKÝ VÝCHOD, HLADINA, HROB, HLADÁŠ, JASKYŇA, JEŽIŠ, KLAMÁR, KORENE, KOŠATÝ STROM, KREŠŤAN, KRIŠTOF, KRIŽOVATKA, KRÁĽ, KRÍŽ, KVITNÚŤ, LES, LOĎKA, LÁSKA, LÁSKAVO, ĽUDIA, ĽUDSKÚ, MALÉ, MNÍCH, MOST, MUČENÍK, MŔTVEHO,

NAJMOCNEJŠÍ, NAJSILNEJŠÍ, NEŠŤASTNÍ, NIESŤ, NOSIČ, OBIŠIEL, OBOR, OBROVSKÁ SILA, OFORUS, OSIKA, OSTRÉ SKALY, OTEC, PATRÓN, PLNÝ VETIEV, POTULKY, PREVEZ MA, PRIKLINCOVANÝ, PUSTOVNÍK, PÁN, PÁN NEBA I ZEME, PÔST, RADA, RETROBUS, SILNÝ, SLABÝ, SLUŽBA, SMRŤ, SRDCE, STROM, SUCHÉHO, SVÄTÝ, ŠTATIEHLAVY, ŠKAREDÝ, ŠOFÉR, TEČIE, TRASIE, TVÁR, ŤAŽKÉ, UKRIŽOVANÝ, UKÁZAŤ, USMIAŤ SA, ÚCTA, VERNE, VEĽKÉ, VEĽKÝ, VLNY, VOJACI, VYSVETĽOVANIE, VYTRHNÚŤ, VZKRIESENIE, VZOPREL, VÁŽNOSŤ, VÍTAZ, VÝPOVEĎ, ZASTOKNI, ZEMEGUĽA.

Tajnička: